

Møte torsdag den 12. mai kl. 10

President: Inge Lønning

Dagsorden (nr. 78):

1. Interpellasjon fra representanten Ågot Valle til kultur- og kirkeministeren:

«Fastpris på bøker og standardkontrakter for forfatterne har bidratt til et mangfold av bøker over hele landet. I kulturmeldinga heter det: «Hovudføremålet med den statlege litteraturpolitikken er å leggja til rette for kvalitet, breidde og mangfald med omsyn til innhald og sjanger, i fag- og skjønnlitteraturen.» De gjentatte angrepa på eksisterende ordninger fra Konkurransetilsynet truer dette hovudmålet, og er i utakt med politikken. Tyskland, Frankrike, Nederland og fem andre EU-land har alle vedtatt fastpris som lov ut fra kultur- og språkpolitiske mål.

Vil statsråden vurdere å ta initiativet til en fastprislov for alle bokgrupper også her i landet, eller gå gjennom premissene for bokbransjeavtalen på nytt, for å sikre bokmangfoldet, anstendige vilkår for forfatterne og tilgjengelighet gjennom bred distribusjon i bokhandlere i hele landet?»
2. Forslag fra stortingsrepresentant Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 71):

«Stortinget ber Regjeringen opprettholde Likestillingssentret og opprette et Kompetansesenter for etnisk likestilling, med tilstrekkelige ressurser til å dekke oppgavene og knytte til seg kompetanse.»
3. Forslag fra stortingsrepresentant Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 71):

«Stortinget ber Regjeringen opprettholde den lovfestede pådriverrollen for Likestillingssentret, og fremme forslag om en tilsvarende lovfestet pådriverrolle for et Kompetansesenter for etnisk likestilling.»
4. Forslag fra stortingsrepresentant May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 71):

«Stortinget ber Regjeringen endre lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda slik at det er Stortinget som oppnevner Likestillings- og diskrimineringsombudet for 4 år om gangen.»
5. Forslag fra stortingsrepresentant Trond Giske på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 70):

«Stortinget ber Regjeringen inkorporere FNs kvinnekonvensjon i menneskerettsloven.»
6. Forslag fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 70):

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake på egnet måte etter behandlingen av den varslede stor-

tingsmelding om Makt- og demokratiutredningen med vurdering av en eventuell inkorporering av FNs kvinnekonvensjon i menneskerettsloven.»

7. Referat

*Minnetale over tidligere stortingsrepresentant
Johan Østby*

Presidenten: Ærede medrepresentanter!

Tidligere stortingsrepresentant *Johan Østby* gikk bort 20. april i år, 81 år gammel. Østby ble født 5. mars 1924 i Trysil. Han var den tredje yngste av i alt 19 søsken. I ungdomsårene var han skogsarbeider. Oppveksten i karrige, men likevel livskraftige kår preget Østby i hans gjerning og virke senere i livet, og han tok alltid det lille mennesket i forsvar når det gjaldt politiske avgjørelser og prioriteringer.

Østby hadde en stor interesse for journalistikk og tok korrespondansekurs i dette faget. Etter et år på Nansenskolen ble han tilsatt som journalist i Østlendingen i 1949, og var knyttet til Østlendingen helt til han la pennen fra seg i 1991.

Østby kom med i kommunepolitikken i 1960 og var medlem av kommunestyre, formannskap, fylkesting og fylkesutvalg. Han hadde også en rekke andre lokale verv.

Johan Østby ble innvalgt som stortingsrepresentant i 1965 og satt på Stortinget frem til 1977. I løpet av de 12 årene på Stortinget var han medlem av justiskomiteen, sosialkomiteen, utenriks- og konstitusjonskomiteen og finanskomiteen.

Østby var medlem av Senterpartiets landsstyre i årene fra 1970 til 1977. Han var leder av Senterpartiets pressekontor fra 1969 til 1977.

Som en av Senterpartiets unge og dyktige politikere fikk Østby ansvaret for å lede arbeidet med Senterpartiets nye prinsippprogram tidlig på 1970-tallet. Dette prinsippprogrammet ble vedtatt på landsmøtet i Bodø i 1973 og viste seg å være et meget fremtidsrettet og på mange måter banebrytende program.

Johan Østby var viljesterk og stilte store krav til seg selv. Han var en ryddig og tydelig politiker. Han prøvde å være en brobygger i sin politiske gjerning, og når konflikten ble store, hadde han gjerne en ydmyk tilnærming for å løse dem. Østby var også en svært omgjengelig person og en dyktig historieforteller. Mange har gledet seg over hans anekdoter og fortellinger om folk og steder i hjemfylket Hedmark.

Vi lyser fred over Johan Østbys gode minne.

Representantene påhørte stående presidentens minnetale.

Presidenten: Representanten Øystein Hedstrøm vil fremsette et privat forslag.

Øystein Hedstrøm (FrP) [10:05:37]: På vegne av stortingsrepresentantene Lodve Solholm, Per Sandberg, Torbjørn Andersen og meg selv vil jeg fremme et forslag om å gjeninnføre kravet om arbeidstillatelse for uten-

landske sjøfolk på skip under fremmed flagg i fart med last og passasjerer mellom norske havner.

Presidenten: Representanten Odd Roger Enoksen vil fremsette et privat forslag.

Odd Roger Enoksen (Sp) [10:06:12]: På vegne av stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Morten Lund og meg selv vil jeg fremsette et forslag om å endre skatteloven slik at kostnader til FoU kan utgiftsføres når de påløper.

Presidenten: Siri Hall Arnøy vil fremsette et privat forslag.

Siri Hall Arnøy (SV) [10:06:38]: På vegne av stortingsrepresentantene Heidi Sørensen, Kjetil Bjørklund, Hallgeir H. Langeland og meg selv vil jeg fremme forslag om oppretting av et statsforetak for å fremme avfallsforebygging og gjenvinning, GJENOVA.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Interpellasjon fra representanten Ågot Valle til kultur- og kirkeministeren:

«Fastpris på bøker og standardkontrakter for forfatterne har bidratt til et mangfold av bøker over hele landet. I kulturmeldinga heter det: «Hovudføremålet med den statlege litteraturpolitikken er å leggja til rette for kvalitet, breidde og mangfald med omsyn til innhald og sjanger, i fag- og skjønnlitteraturen.» De gjentatte angrepa på eksisterende ordninger fra Konkurransetilsynet truer dette hovedmålet, og er i utakt med politikken. Tyskland, Frankrike, Nederland og fem andre EU-land har alle vedtatt fastpris som lov ut fra kultur- og språkpolitiske mål.

Vil statsråden vurdere å ta initiativet til en fastprislov for alle bokgrupper også her i landet, eller gå gjennom premisene for bokbransjeavtalen på nytt, for å sikre bokmangfoldet, anstendige vilkår for forfatterne og tilgjengelighet gjennom bred distribusjon i bokhandlere i hele landet?»

Ågot Valle (SV) [10:08:17]: I NRK P2s program «Søndagsavis» sist søndag stadfestet moderniseringsminister Meyer at den nye bokavtalen har ført til dereguleringer av bokbransjen, og at markedskreftene har fått større spillerom. Han har tydeligvis klokketro på at større konkurranse vil føre til et større mangfold av billigere bøker. At han og Konkurransetilsynet høyst sannsynlig tar feil, vil jeg komme tilbake til.

Den amerikanske forleggeren André Schiffrin har sagt det sånn: Det avgjørende for et samfunns velbefinnende er at man klarer å bevare visse sosiale felt og strukturer som ikke opererer utelukkende på markedets og kapitalens premisser. For eksempel gjelder det litteraturfeltet.

Sterke krefter ser på boka først og fremst som en vare og leserne som forbrukere. Erfaringer viser at når konkurranse blir målet, strir det mot tanken om at det er en demokratisk rett å ha tilgang til et mangfold av kunnskap og opplevelser. Denne retten henger sammen med en bevisst utvikling av norsk språk og kultur på alle områder, og en slik bevisst utvikling i et lite land som Norge er avhengig av sterk offentlig satsing for å skjerme kulturen mot markedets enfold.

Takket være framsynte aktører på 1960- og 1970-tallet har vi i Norge til nå hatt et mangfold av bøker distribuert over hele landet, fra Tanum på Karl Johan og Norli på Torgallmenningen i Bergen til mange distriktsbokhandlere. Det har vært lik tilgang til lik pris over hele landet, takket være ordninger som fastpris over en forholdsvis lang periode, momsfristak, innkjøpsordninger og standardkontrakter og andre kollektive ordninger for forfattere. Flere forfattere har tatt sjansen på å utvikle sitt forfatterskap, og forlag har kunnet ta sjansen på å utvikle forfattere.

Flere virkemidler har, som sagt, bidratt til dette. Men det har vært helt sentralt at fast pris som har vart over en tid, har vært et viktig litteraturpolitisk virkemiddel for et bredere mangfold av bøker og forfattere. Bokhandlere har kunnet tilby en bredde av bøker, og har ikke vært nødt til å satse på store stabler av få, men billigere bøker på bekostning av bredden. Dette har igjen vært viktig for forlagenes utgivelsespolitikk. Men den utviklinga som vi har sett over lang tid, er at tidsrommet for fastprisen har krympet for hver bransjeavtale, til tross for at det er åpenbart at fastprisen må virke over tid for at den skal være det litteraturpolitiske virkemidlet vi ønsker at den skal være.

En utvikling som vi også har sett, er større konsentrasjon i bransjen sjøl. Dette og det faktum at bokavtalen er tuftet på et unntak fra konkurranselova, gjør at den skjøre balansen mellom børs og katedral gradvis er blitt forskjøvet. Derfor er det viktig at vi nå tar fatt på diskusjonen om en fastprislov.

Diskusjonen har i altfor lang tid, også etter Regjeringas beslutning om forskriften som unntak fra konkurranselova på bokfeltet, fått dreie seg om lommebøker istedenfor boka som kultur. Jeg håper at vi etter hvert får en mer offensiv debatt om utviklinga av en moderne litteraturpolitikk i det 21. århundre.

Konkurransetilsynets forslag til forskrifter vakte stor debatt og bekymring blant alle aktørene innenfor bokbransjen. Det førte til stort engasjement, bl.a. Forfatteraksjonen Bergen, som jeg var så heldig å få besøke. Det viste sannelig bokas betydning gjennom et mangfold av arrangementer på bibliotek, i bokhandler og på kafeer. De etterlyste også kulturministeren på den offentlige debattarenaen. Så kom hun, og det viste seg at hun hadde tatt en sterk fight, tror jeg, innad i Regjeringa mot en moderniseringsminister som mener at det er moderne å ha konkurranse som det viktigste målet i samfunnet. Hun klarte å redde stumpene. Resultatet ble ikke så galt som mange fryktet. Aktørene pustet lettet ut. Til å leve med tross alt, skrev Dagbladet.

Jeg vil her og nå gi kulturministeren stor ros for at hun tok den fighten, og for at hun sørget for å få en etterlenget

innkjøpsordning for sakprosa på plass. Viktige prinsipper som faste royaltysatser til forfatterne og fastpris på billigbøkene i fastprisperioden ble stadfestet. Men vi har like fullt fått et av Europas mest deregulerte bokbransjemarkeder. Så kan vi si at store deler av den framforhandlede bokavtalen står fast etter Regjeringas beslutning. Det er riktig, men da må en huske på at Konkurransetilsynet kom med kraftige signaler våren 2004 om at nå måtte det bli fart på dereguleringa i bokbransjen, og forleggerne og bokhandlerne forhandlet nærmest etter direktiv i det såkalte ministerbrevet høsten 2004. Der var mer konkurranse og ikke minst frisleppet på prisene på skole- og faglitteratur viktige premisser. Min og manges påstand blir derfor at kortere fastpristid og frisleppet på skolebøker og bøker til videregående og høyere utdanning vil true distriktbokhandlerne. Det blir vanskeligere for de små å konkurrere med de store. Og med de små marginene småbokhandlerne arbeider innenfor, frykter jeg at mange distriktbokhandlere vil måtte gi opp. Det igjen vil true nynorsken, fordi mange av de små bokhandlene jo nettopp ligger i distrikt der nynorsken står sterkt. Dette synes jeg en kulturminister som er oppriktig opptatt av nynorskens stilling, bør tenke over. Hun bør også tenke på at fri pris på skolebøker vil ramme nynorskutgavene. Med dagens kommuneøkonomi vil prisforskjellen ha stor betydning når skolene skal kjøpe lærebøker. En fri prissetting vil gjøre nynorsk bøkene dyrere enn bokmålsutgavene fordi nynorskutgavene produseres og selges i små volum.

Noe av det aller verste med den nye bokpolitikken er frisleppet på lærebøker til høyere utdanning og på profesjonsbøkene. Det er en kjensgjerning at disse bøkene møter langt sterkere konkurranse fra engelskspråklig litteratur enn mange andre bøker gjør. Det er viktig at det utvikles gode fagbøker på norsk, fagbøker som ivaretar norsk som akademisk språk og bevarer og videreutvikler den fagterminologien som benyttes i norske fagmiljøer.

Bortfall av fastprisordningen for norskproduserte lærebøker til høyere utdanning og profesjonsbøker fører til, er jeg redd for, at en forutsetning for å opprettholde en levedyktig produksjon av norske fagbøker fjernes. Det har vi simpelthen ikke råd til.

Slik trenger det altså ikke å være. Se til Tyskland, Frankrike og seks andre EU-land som har fastprislov ut fra en kultur- og språkpolitisk og demokratisk begrunnelse. En kan ikke konkurranseutsette et lands kultur og språk, sier de i Frankrike, et land med hele 60 millioner innbyggere. Frankrike prøvde fri pris i to år og gikk tilbake på det. Fri pris på bøker er en for høy pris å betale, var begrunnelsen. Boka skal vernes som kulturverdi, sier de i Tyskland, der alle parter er godt fornøyd med at fastprislov sørger for et mangfold av bøker i store og små bokhandler. Det er derfor ikke slik at alle europeiske land har frie priser i motsetning til det gammeldagse Norge, slik noen har villet ha oss til å tro.

Flere land innfører fastprislov – nå sist Nederland. Fastprislov innebærer at forlagene har en lovbestemt plikt til å bestemme en fast pris over en viss periode. Også EU-parlamentet har sagt at det er viktig å holde fast på slike ordninger.

Storbritannia har frie bokpriser. Har det så ført til billigere bokpriser? Nei, i gjennomsnitt har bokprisene økt med 16 pst. Prisene har gått ned på bestselgerne, men har økt uforholdsmessig mye på andre bøker. Oppgangen på listeprisene har vært uvanlig sterk på slike bøker som man på forhånd trodde var mest utsatt. Søkelyset har blitt mer rettet mot bestselgerne, både gjennom prisreduksjon og annen markedsføring. De forfatterne som ikke har slått igjennom hos et større publikum, har fått det vanskeligere både med å få utgitt bøkene sine og med å få solgt dem.

Goetheinstituttet opplyser at fastprissystem i de landene som har hatt det, har hatt en positiv innvirkning på bokmarkedet. Dersom en sammenlikner land med og land uten prisregulering, viser det seg at det i land med fri prisfastsettelse utgis færre bøker, og det er færre bokhandlere og forlag. Vi har ikke fått fri prisdannelse ennå, men vi kan ende opp der dersom utviklinga går som den gjør nå. Tida er inne for å vurdere fastprislov eller premissene for bokavtalen på nytt, slik at det blir kulturpolitiske og ikke konkurransepolitiske mål som ligger i bunnen.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland [10:18:50]:

Interpellasjonen om fastprislov for bøker har alt delvis fått sitt svar gjennom dei vedtaka som Regjeringa har gjort. Eg er glad for at vi kan ta den debatten i dag, etter at vi har komme fram til ein avtale. Eg viser til kongeleg resolusjon 27. april 2005 om forskrift om unntak frå konkurranselova § 10 for samarbeid ved omsetning av bøker.

Forskrifta vart presentert i ein pressekonferanse eg hadde saman med moderniseringsministeren. Her gjorde vi samtidig kjent at Regjeringa vil foreslå å oppretta ei innkjøpsordning for sakprosa. Eg registrerer at interpellanten har merka seg det og er glad for det.

Interpellanten er opptatt av at fastpris på bøker og standardkontraktar for forfattarane har hatt mykje å seia for mangfald og spreing av bøker over heile landet. Ho viser til kulturmeldinga og til EU-land for å grunngi at fastprisen på bøker bør etablerast ved lov.

Eg er einig med interpellanten i at både fastprisordninga og forfattarinntekter er viktige delar av litteraturpolitikken.

Det er likevel viktig å hugsa på breidda av verkemiddel på feltet. Regjeringa meiner at den nye bokavtalen, på same måte som den bokbransjeavtalen han avløyste 1. mai, trekkjer i same retning som dei litteraturpolitiske tiltaka våre. Difor har Regjeringa utarbeidd forskrift til den nye konkurranselova, slik at aktørane i bransjen kan setja i verk bokavtalen utan å bryta lova. Gjennom forskrifta som gjeld frå 1. mai, er altså konkurranselovgevinga tilpassa litteraturpolitiske målsetjingar.

Før eg går nærmare inn på detaljar i forskrifta og samspillet med bokavtalen, vil eg òg få komplettera biletet av litteraturpolitiske verkemiddel. Som kjent har bokomsetning betydeleg indirekte støtte i form av nullmomssats. I tillegg har vi innkjøpsordningane for litteratur forvalta av Norsk kulturråd. I 2005 har Kulturrådet eit samla innkjøpsbudsjett på 67 mill. kr for dei frie bokkategoriane.

Regjeringa vil i revidert statsbudsjett foreslå å utvida innkjøpsordningane med innkjøp av litterært verdifull

sakprosa. Bøker innkjøpte under desse ordningane blir spreidde til skular og folkebibliotek over heile landet. Forfattarar og omsetjarar nyt også godt av bibliotekvederlagsordninga, som i 2005 utgjer vel 67 mill. kr. Løyvingane til forfattarar og omsetjarar under kunstnarstøtteordningane utgjer i 2005 vel 26 mill. kr. I tillegg kjem ymse støtteordningar til nynorsk litteratur og andre litteraturtiltak over statsbudsjettet.

Saman med eit velutvikla norsk biblioteksystem verkar desse verkemidla målretta inn på å fremma mangfald, kvalitet og tilgang til litteratur, og styrkjer heile verdikjeda frå forfattar til produksjon til distribusjon til lesar. Så her er det ikkje marknaden som rår åleine – det er det viktig for meg å understreka.

Den gamle bokbransjeavtalen vart ved kongeleg resolusjon 17. desember 2004 forlengd til 1. mai i år. I mellomtida har Moderniseringsdepartementet i samarbeid med Kultur- og kyrkjedepartementet utarbeidd forskrift om unntak frå konkurranselover § 10 for samarbeid ved omsetning av bøker.

I lys av interpellasjonen vil eg trekkja fram to hovudtrekk i forskrifta. For det fyrste blir det gitt høve til å vidareføra ordninga med faste royaltysatsar i avtalar forfattarforeiningane gjer med Forleggerforeninga, og rettleiande satsar i avtalane med bokklubane. Dette var sjølvstøtt viktig for forfattarane. For det andre gir forskrifta partane høve til å inngå avtale om fastpris i utgivingsåret og fram til 1. mai året etter. Dette er ei viss innstramming i høve til den gamle bransjeavtalen, då fastprisperioden vanlegvis varte heile året etter utgivingsåret. Fastprisperioden kan maksimum vara inntil 16 månader og minimum 4 månader. Til samanlikning varierer fastprisperioden i aktuelle europeiske land mellom 6 og 24 månader. Interpellanten kritiserte akkurat dette punktet. Men eg vil gjerne minna om at det var dette som bransjen sjølv var samd om, så vi har eigentleg gått inn for det som bransjen sjølv var samd om når det gjeld lengda på fastprisperioden.

Interpellanten trekkjer fram europeiske land som har vedteke lov om fastpris. Det er ikkje mogleg å slå fast at forholda for litteraturen i land med liberalisert bokbransje, som Sverige og Finland, er blitt avgjerande dårlegare enn i land med fastpris. Og eg understrekar at vi ikkje har innført fri pris på bøker i Noreg, men vi har korta ned fastprisperioden noko. Eg kan heller ikkje slå fast at land med fri pris har billigare bøker. Her er det vanskeleg å sjå heilt klart korleis dette er, og få klare svar på det.

Spørsmålet om ei lov om fastpris har Regjeringa vurdert lenge. Eg vil få minna om kulturmeldinga, som vi la fram i 2003. Her heiter det på side 204 at det er «lite aktuelt» å regulera prisar og andre vilkår ved lov, då det

«kan medverka til å låsa fast rammer som etter kvart kan verka uheldig konserverande».

Forhandlingane om ny avtale for omsetning av bøker mellom avtalepartane i bokbransjeavtalen gjekk i stå på forsommar 2004. Den 13. september 2004 sende eg, saman med moderniseringsministeren, eit brev til avtalepartane som gav rammer for ein eventuell ny bransjeavtale. I det brevet tok vi med mange av dei punkta som bran-

sjen hadde kome fram til semje om då dei braut forhandlingane.

Det er skrivne i avisene om at det var diskusjonar internt i Regjeringa før vi vart samde. Då vil eg berre minna om at bransjen sjølv ikkje klarte å bli samd. Vi i Regjeringa klarte iallfall å bli samde, og eg er glad for det resultatet som vi kunne presentera.

Det fyrste punktet i brevet som kom frå oss ministrane, lyder:

«Det er ikkje aktuelt å gjera framlegg om ei lov om faste prisar på bøker.»

I det tredje punktet blir det gitt vilkår for at styresmaktene kan akseptera ei fastprisordning for skjønnlitteratur og generell litteratur. Ein eventuell ny bokavtale måtte halda seg til desse vilkåra.

Eit av hovudpunkta i bokavtalen som Bokhandlerforeninga og Forleggerforeninga presenterte for departementet 12. november 2004, gjaldt nettopp ein reduksjon i fastprisperioden med åtte månader, til utgivingsåret pluss fire månader. Regjeringa si forskrift tillèt altså prissamarbeid i tråd med bransjen sine ynske, som eg sa tidlegare.

I denne samanhengen er det òg viktig å peika på at det blant aktørane i bransjen ikkje er full semje verken om fri eller om fast prising av bøker. Det har komme tydeleg fram i den offentlege diskusjonen det siste året. Heller ikkje blant tilhengjarane av fastpris er det full semje om at prisen skal fastsetjast ved lov. Det er òg viktig å notera seg at aktørane i bokbransjen stort sett er tilfredse med Regjeringa sitt vedtak, og er innstilte på å tilpassa seg den nye situasjonen.

Bokbransjen er eit dynamisk felt, både teknologisk og forretningsmessig. Regjeringa si unntaksforskrift tillèt eit prissamarbeid, samtidig som aktørane i bransjen får like konkurransevilkår.

Regjeringa vil halda auga med korleis dei nye rammene verkar på bokmarknaden, og gjennomføra ei uavhengig evaluering. Det er viktig å høyra partane i ei slik evaluering, men samstundes er det avgjerande for kvaliteten av vurderinga at ho blir gjord av instansar som ikkje har egne interesser i saka.

Det avgjerande for meg som kulturminister er at litteraturtilbodet i landet blir halde oppe, dvs. at lesarane har lik og rimeleg tilgang til eit breitt tilbod av gode bøker over heile landet.

No får vi la bransjen arbeida innanfor dei rammene forskrifta gir, og vurdera situasjonen etter kvart. Det er ikkje aktuelt å lovregulera bokmarknaden no.

Interpellanten var òg inne på dette med nynorsk-bøker, m.a. i skulen. Det er jo felt inn i opplæringslova at ein skal ha parallelle utgåver. Det er opplagt at når vi skal jobba vidare med forskrifter, må vi halda fast på at parallellutgåvene skal ha lik pris, og at ein skal kunna forhandla seg fram til rabattar på lik måte. Det er fleire måtar å gjera det på, men interpellanten kan vera trygg på at dette er eit felt som eg kjem til å følgja nøye, og som vi har moglegheit til å regulera slik at det ikkje skal vera forskjellar mellom nynorsk-bøker og bokmålsbøker.

Interpellanten gav òg uttrykk for bekymring når det gjeld fri pris på litteratur til høgare utdanning. Ho nemnde

(Statsråd Svarstad Haugland)

m.a. Frankrike, som har fast pris på denne litteraturen. Dette er eit punkt der eg ikkje er skråsikker på kva som kjem til å skje. Men dersom ein ser på t.d. Frankrike, har dei ein marknad som er langt større enn den norske. Eit av problema er at den norske marknaden er så liten at dei engelske bøkene prisar ut dei norske dersom vi skal ha ein fast høg pris. Dersom prisen blir lågare, blir det kanskje lettare å selja norsk litteratur til høgare utdanning. Det kan iallfall vera eit reaksjonsmønster dersom vi skulle behalda den faste prisen.

Samstundes deler eg nokre av bekymringane som interpellanten nemnde i så måte. Eg er glad for at vi har fått innkjøpsordningar for sakprosa som kan vera med på å bøta på noko av dette. I tillegg har Utdanningsdepartementet støtteordningar for utgiving av litteratur til høgare utdanning. Her skal ein samarbeida, slik at det som kan vera uheldig, vil kunna bli teke vare på i ein aktiv politikk overfor sektoren.

Så skal dette evaluerast, og vi skal ha evalueringa på plass før ein eventuelt skal reforhandla eller kva ein skal gjera med ny bokbransjeavtale om fem år. Då får ein haust erfaringar og ta med seg det positive og sjå på kva vi kan gjera for å bøta på det som eventuelt blir av negativ art.

Ågot Valle (SV) [10:29:14]: Jeg tviler ikke et øyeblikk på at kulturministeren har et sterkt engasjement på dette området. Det viser også innlegget hennes.

Statsråden sa at de problemstillingene som jeg har reist, har man delvis fått svaret på gjennom Regjeringas vedtak om forskrifter. Det er jeg uenig i. Fastpris – sammen med bredden av virkemidler, som kulturministeren helt riktig påpekte – har en spesiell stilling, og det er viktig at den fastprisen virker over lengre tid enn det den vil gjøre nå. Det er viktig å ta med at det nå skjer en innstramming i forhold til den eksisterende bransjeavtalen.

Kulturministeren sa at bransjen sjøl var enig om lengden på fastprisperioden. I innlegget mitt sa jeg at det var etter direktiv i det såkalte ministerbrevet at dette ble framforhandlet, og etter at Konkurransetilsynet hadde kommet med sterke oppfordringer om mer konkurranse og mer regulering.

Statsråden sa også at en ikke kunne vise til at det er noen forskjeller mellom land som har fastpris, og land som har fri pris. Goetheinstituttet kommer, som jeg sa, med andre evalueringer enn det. Hvis en f.eks. ser til Sverige, viser det seg at man nå har færre bokhandlar, spesielt distriktsbokhandlar, og færre universitetsbokhandlar.

Min påstand blir at så lenge bokbransjeavtalen bygger på et unntak fra konkurranselova, vil det bli et press på bokbransjen. En fastprislov betyr ikke at en fratar aktørene beslutninger. De kan forhandle om viktige ting, som f.eks. abonnementsordninger og slikt, som er veldig viktig for utvikling av bokbransjen. Jeg bare konstaterer at vi er uenige her.

Så nevnte statsråden evalueringa. Det blir veldig viktig hva slags forutsetninger man legger i bunnen for den evalueringa, og at en ikke overlater den evalueringa til miljø-

er som på forhånd har bestemt seg for at fri pris er svaret. Det blir viktig å legge i bunnen at litteraturpolitikk må være kulturpolitikk, at litteraturpolitikk må omfatte både skjønnlitteratur og faglitteratur, at litteraturpolitikk må være språkpolitikk, og at litteraturpolitikk må være demokratipolitikk og styrke ytringsfriheten. Jeg vil oppfordre statsråden til å bekrefte at det er slike forutsetninger hun vil legge i bunnen når evalueringa skal skje.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland [10:32:39]:

For å begynna med det siste fyrst: Ja, det er heilt klart at litteraturpolitikk er kulturpolitikk. Det har eg sagt mange gonger, og det seier òg Regjeringa. Men når det gjeld Konkurransetilsynet, ligg det under Moderniseringsdepartementet, og difor må vi ha eit nært samarbeid for å komma fram til gode resultat som òg tek vare på det kulturpolitiske, som er det viktigaste her. Det må òg liggja i botnen for evalueringa. Ein må ha forbrukarinteresser, ein må ha forfattarinteresser, og ein må ha forlagsinteresser. Heile feltet skal vera ein del av det som skal liggja i botnen for den evalueringa som skal skje.

Sidan interpellanten igjen reiser kravet om fastprislov, vil eg gjerne ein gong til minna om at ikkje eingong bransjen sjølv vil ha fastprislov. Når det vart sagt her at bransjen foreslo 1. mai året etter utgivingsåret som ein dato for når friprisen skulle gjelda, var ikkje datoen noko direktiv frå dei to ministrane i det heile. Den datoen kom dei fram til sjølv, og vi har slått fast den datoen i dei forskriftene som no er lagde fram. Så å seia at det var eit direktiv frå oss, er ikkje riktig.

Når det gjeld Sverige, har dei færre bokhandlar, som interpellanten seier. Men dei har fullt frislepp, og det er det vi ikkje vil ha, for vi ynskjer å ha distriktsbokhandlar rundt omkring. Det er jo grunnar for at vi står på dei vedtaka som er gjorde, og det er at vi ynskjer eit mangfald, vi ynskjer at ein skal kunna kjøpa bøker både i Hammerfest, Alta og Kirkenes og Oslo. Vi har lært av Sverige og det friprissystemet dei har, og difor vil vi ikkje sleppa det laus.

Eg føler nok at på mange måtar er vi veldig einige om målsetjinga. Eg har ikkje den trua på fastpris at vi skal ha fastpris i all æve, men at vi må ha ein periode der fastprisen skal gjelda er viktig for meg. Så er evalueringa viktig for å ta lærdom av dette med tanke på kva som skal skje i framtida.

Trond Giske (A) [10:35:01]: La meg først si at det er veldig godt at interpellanten har sørget for at kulturministeren nå på denne måten får engasjert seg i litteraturpolitikken, for hittil har det virket som dette først og fremst har vært moderniseringsministerens bord. Man har hatt inntrykk av at linjene i politikken har vært lagt opp etter å få mest mulig billige bøker heller enn bredde, litteraturpolitikk, kulturpolitikk. Det er jo ikke rart at folk som Lars Roar Langslet går ut og protesterer og mener at det å være verdikonservativ ikke betyr at alt som har verdi, skal kunne regnes på en kalkulator. Det er også verdt å merke seg at i Høyre-styrte Bærum har man nå planer om å legge ned bibliotek, og den eneste måten å få drevet bibliotek på i en

av Norges største kommuner, er om frivillige går inn og tar over.

Det er trist at man ikke har større ansvarsfølelse for den kultur- og verdiarven litteraturen vår representerer. Det er forskjell på det å drive et demokrati og det å drive en kolonialforretning. Det er forskjell på å selge bøker og å selge bananer. Det er her vi er nødt til å ha en bevisst litteratur- og kulturpolitikk for å lykkes. Og vi har lyktes veldig godt i Norge. Vi har hatt en svært vellykket litteraturpolitikk. Vi har en stor bredde i utgivelsene. Vi har et høyt salg. Vi har mange lesere. Og spørsmålet er: Hvorfor skal man forandre noe som har vært så vellykket? Selv de mest suksessrike og mestselgende forfatterne, som Lars Saabye Christensen eller Åsne Seierstad, gav ut bøker med et par hundre i opplag før de traff med disse bestselgerne. Hadde vi ikke hatt forlag, hadde vi ikke hatt bransjeavtaler, hadde vi ikke hatt et system som hadde sørget for at de fikk sjansen til å utvikle seg, til å gi ut bøker som hadde et smalt publikum, hadde vi heller aldri fått noen «Bokhandleren i Kabul» eller «Halvbroren» utgitt på norske forlag.

Nå ser vi at skritt for skritt trues dette, og det er en veldig forvridd virkelighetsbeskrivelse som her kommer fra kulturministeren, for bransjen har steg for steg kjempet mot de rammene som ble gitt av kulturministeren og moderniseringsministeren, det presset som har vært for liberalisering. Heldigvis har man i siste runde gjort retrett i Regjeringen og laget avtalen litt mindre dårlig enn den ellers ville blitt. Dermed har man kanskje trukket et lettelsens sukk i bransjen som nå framstilles som en tilslutning. Det var ikke tilslutning i bransjen til at bokklubbene ikke lenger skulle ha en mulighet til å gi en spesiell rabatt. Det var ingen tilslutning i utgangspunktet til at fastprisen skulle ha et rabattsystem som gjør at de store kjedene kan utkonkurrere flere av distriktsbokhandlerne. Det var ikke enighet om hvor lang fastprisperioden skulle være.

Dette er kulturpolitikk. Det er litteraturpolitikk. Noen ganger er vi nødt til å sørge for at markedet ikke er det eneste rådende, men at vi har andre og viktigere mål å ta vare på.

Olemic Thommessen (H) [10:38:29]: Statsråden har på en utmerket måte redegjort for de rammene vi nå har for en fortsatt godt fungerende bokbransje i Norge. Vi har fått løsninger som jeg mener er godt balanserte, og som ivaretar sentrale og viktige kulturpolitiske behov.

Jeg skal ikke gå inn på hele det sett av virkemidler som bokbransjen og politikken bygger på. Det har statsråden redegjort for. Men det er klart at både ved vurderingen av hvordan vi skal gjøre tingene i Norge, og når vi sammenligner med andre land, er det viktig å se på den helheten av virkemidler vi har, f.eks. spørsmålet om innkjøpsordninger, som er en unikt god ordning i vårt land. Mange av de landene som opererer med fastprislover, har ikke det brede sett av virkemidler som vi har. Derimot tyr de til fastprisordninger som et generelt grep i sin politikk, og jeg tror det faktisk er mindre målrettet enn de ordningene vi har.

Den fastprisperioden vi nå legger opp til, er også i bred forstand ganske lang, opp til 1 1/2 år. Det gir forlagene meget godt rom for å håndtere tidspunktene og plassere utgivelsene sine på en god måte.

Det jeg synes er det viktigste som er ivaretatt, er at vi nå har fått på plass et stabilt system for royaltysatsene. Det å sikre at vi driver frem gode forfattere i vårt land, er kanskje det aller viktigste, både i forhold til det å ha lesere – lesere ber om gode bøker – og i forhold til det språkpolitiske ved at vi har en bredde av forfattere som arbeider med språket vårt, som formidler språket vårt og som formidler kulturen vår. Det synes jeg er meget flott og noe av det viktigste som er ivaretatt.

Når det gjelder interpellantens frykt for bokhandlernes stilling, kan jeg ikke la være å undre meg litt, for det største problemet for bokhandlerne har jo kanskje vært kombinasjonen av endrede eierforhold i bokbransjen og det å ha en nærmest kartell-lignende avtale som har presset bokhandlerne på pris rent konkurransemessig. Slik sett virker det litt hult når man da enøyd ser på fastpris og bransjeavtale som svaret på alle problemer både i bokhandlene og i og for seg også i forhold til fagbøkene. Jeg tror det blir litt strutsepolitikk – å stikke hodet i sanden. Disse problemene handler om mye større samfunnsmessige bevegelser enn det som vi kan tilskrive bransjeavtalen.

Norsk litteratur går så det suser. Vi produserer bøker som aldri før. Vi leser som aldri før. Det er viktig at vi nå har en politikk som følger tiden, slik at vi ikke bremser opp dette ved å føre en tilbakelagt politikk.

Karin S. Woldseth (FrP) [10:42:00]: Først vil jeg gjerne kommentere det som representanten Valle trekker fram som skrekk og gru-opplevelser, f.eks. i Storbritannia, i Sverige og i Finland, hvor man har fripris. Jeg har for så vidt som hobby å besøke bokhandler i samtlige byer i land jeg reiser i. I forrige uke var jeg i London, og hadde en aldeles fantastisk opplevelse i to enorme bokhandler i London. At det blir færre bokutgivelser og færre bokhandler i England, som representanten Valle hevder, synes jeg må være i overkant. Det var millioner av boktitler. De hadde rikelig å boltre seg med. – Så disse skrekksenarioene som kommer fra Sosialistisk Venstreparti, tror jeg vi skal ta med en klype salt.

Den 1. mai i år trådte den nye bokbransjeavtalen i kraft. Fremskrittspartiet ønsket vel egentlig ikke noen bokbransjeavtale i det hele tatt, men ser at den avtalen som nå gjelder, faktisk kan bidra til å gi oss den kvalitet og bredde og det mangfold med hensyn til innhold og sjanger i både fag- og skjønnlitteratur som representanten Valle henviser til.

Jeg vet ikke om interpellanten har vært i bokhandler her i Norge etter at den nye bransjeavtalen trådte i kraft, men jeg kan forsikre om at det er en fryd. Faktisk gir det også dem med dårlig råd en mulighet til å kjøpe aktuelle bøker. Det må jo være det Sosialistisk Venstreparti ønsker seg: Boka ut til folket!

Nå har vi hørt om forfattere, om forlag og om bekymringene for bokhandlene. Ja, men den aller største bekymringen ved å innføre en lov om fastpris må være at boka

ikke når ut til forbrukeren fordi forbrukeren ikke har råd til å kjøpe den. Grønne priser, lavere priser, alt til det bedre for forbrukeren, har den nye bokavtalen resultert i.

At Konkurransetilsynet ser på de ulike forholdene rundt bokbransjeavtalen, kan vel neppe kalles angrep, snarere en sikkerhet. Vi vet jo at det er ulike eierkonstellasjoner i denne bransjen som kan – jeg sier *kan* – virke uheldig. Forlagene eier både bokklubbene og bokhandlere, og da kan det fort oppstå uheldige konsekvenser.

Når fastprislov blir foreslått av SV, må jeg faktisk spørre meg om hvem som er tjent med det. Bokprisene har slett ikke stått stille de siste årene. Når prisen på en skjønnlitterær bok krabber over 500 kr, er ikke boka til for alle lenger. Fremskrittspartiet tror på fripris på boka. Vi tror på frie og uavhengige bokhandlere, noe som dessverre nesten ikke forekommer lenger i Norge. Og viktigst av alt: Vi tror på et fritt kulturliv, fritt og uavhengig av politisk styring.

Det er ikke nødvendigvis en konflikt mellom god litteraturpolitikk og konkurranse i bokmarkedet. Markedsmessig prissetting, slik man har hatt i Sverige og Finland, vil sannsynligvis føre til sterkere vekst i antall titler.

Eli Sollied Øveraas (Sp) [10:45:20]: Først har eg lyst til å gi uttrykk for at det er positivt at Regjeringa no synest å komme med forslag om ei ny innkjøpsordning for sakprosa, noko som regjeringspartia forresten stemte imot då vi behandla budsjettet hausten 2004.

Noreg er eit av dei mest lesande landa i verda. Fram til no har vi hatt eit breitt tilbud av kvalitetsbøker som har vore lett tilgjengelege over heile landet. Det har eg lyst til å understreke.

Bransjen har hatt stabile og langsiktige rammevilkår, og den tidlegare bokbransjeavtalen har medverka til at vi har hatt det som eg vil kalle langsiktige kulturpolitiske mål for litteraturen.

Det som eg sakna i statsråden si utgreiing, er ei fagleg grunngeving for at vi har fått denne nye avtalen. Det kan eg ikkje sjå at statsråden kom med, og eg har heller ikkje sett det i tidlegare innlegg i media. Tvert imot så reiser det seg ei rekkje spørsmål. Det er fleire som har vore innoom Sverige. Før dei gikk vekk frå fastpris, hadde dei 800 bokhandlarar. Det talet er redusert til 500–600. Det er ein betydeleg reduksjon. Då kulturkomiteen hadde høyring om stortingsmeldinga om kultur og næring, vart det opplyst at Sverige har innført statsstøtte til distriktbokhandlarane. Det er for meg ein tankekross.

Eg har lyst til å utfordre statsråden på om ikkje ho også er uroa over at den nye avtalen kan svekke det økonomiske grunnlaget for distriktbokhandlarane. Det vil vere eit stort tap dersom tilgjengelegheta vert svekt ved at bokhandlane vert lagde ned.

Noreg er eit lite land, med ei spreidd busetjing. Når eit land som Tyskland, med om lag 82 millionar innbyggjarar, kan ha fastpris, er det oppsiktsvekkjande at Noreg går bort frå det som iallfall Senterpartiet synest har vore ein godt fungerande avtale. Den Norske Bokhandlerforening har jo også gitt sterkt uttrykk for at dei er bekymra for dei bokhandlarane vi har ute i distrikta.

Eg vil også stille spørsmål om ikkje kulturministeren er bekymra med omsyn til nynorsk litteratur. Den nye avtalen vil gjere bestseljande bøker billigare, medan andre bøker vil verte svekte og dermed kan stå i fare for å forsvinne. Og det vil seie at den nynorske litteraturen kan komme i faresona.

Til slutt vil eg så sterkt eg kan oppmode ministeren om umiddelbart å starte den evalueringsprosessen som er varsla.

Ågot Valle (SV) [10:48:51]: Jeg vil igjen fastslå at forutsetningen for at fastpris skal være et viktig litteraturpolitisk virkemiddel, sammen med andre virkemidler, er at fastprisen varer over en periode. Denne fastprisperioden er blitt kuttet ned hver gang man har forhandlet om bransjeavtalen. Slik vil det være så lenge den er tuftet på et unntak fra konkurranseloven, og derfor mener jeg at det er nødvendig å ta en styring på dette.

Som Trond Giske sa, er det ikke enighet om denne perioden og har heller ikke vært det i bransjen. Jeg har iallfall hørt mange andre signaler enn de statsråden viste til. Verdikonservative Francis Sejersted sa i Søndagsavisen i debatt med moderniseringsministeren at han var sterkt uroet over at markedskreftene nå hadde fått for stort inn- tog i bokbransjen, og jeg er helt enig med ham.

Til Olemic Thommessen vil jeg si at vi er enige om at det er viktig å ha flere virkemidler, men vi er altså et lite land, og derfor må vi sørge for at vi har alle virkemidlene inntakt, også fastpris. Olemic Thommessen sa også at det var viktig at man nå hadde fått fastsatt en fast royaltysats for forfatterne. Ja, det er jeg enig i. Men jeg har også registrert at man nå forhandler om grunnlaget for royaltysatsene, for det er jo nettopp slik at når grunnlaget svekkes, vil også royaltysatsene svekkes. Større konsentrasjon og større konkurranse fører ikke til større bredde og fører ikke til større mangfold, snarere tvert imot. I land som har fripris, har det ikke, hvis man ser på bokmangfoldet under ett, ført til lavere priser. Det viser også en evaluering fra Kulturrådet. Jo, det har ført til lavere priser på bestselgerne, men det har også ført til færre forlag, færre forfattere og færre bokhandlere.

Jeg er ikke i tvil om at Karin Woldseth var imponert over de flotte bokhandlene da hun var i London. Men evalueringen fra Kulturrådet viser at det har ført til færre bokhandlere, så hvis hun hadde vært litt utenfor London, hadde hun også sikkert sett det.

Det er viktig å se på litteraturpolitikken som kulturpolitikk, som språkpolitikk og som viktig demokratipolitikk, og derfor tolker jeg signalene her nå slik at det som kanskje kan bli en regjeringskonstellasjon til høsten, vil ha en mer offensiv litteraturpolitikk.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland [10:52:19]:

Trond Giske var glad for at interpellanten hadde fått kulturministeren på banen i denne debatten. Då må eg berre seia at eg har merka meg at Trond Giskes måte å jobba på er populistiske utspel i media. Min måte å jobba på er faktisk å prøva å få eit godt resultat. Eg har jobba mykje med denne avtalen, og eg er veldig glad for dette resultatet. Eg

synest det er mykje viktigare å jobba internt for å få til eit godt resultat enn å gå ut med populistiske utspel. Men der ser eg at Trond Giske og eg vurderer dette forskjellig.

Så spør Trond Giske kvifor vi skal endra noko som har vore vellykka. Kvifor sa ikkje bransjen sjølv at vi berre kunne vidareføra den avtalen vi hadde? Dersom bransjen sjølv hadde sett seg ned, diskutert og blitt einige om å vidareføra den avtalen dei hadde, hadde det vore enkelt for Regjeringa å gi klarsignal til det. Men bransjen sjølv har ikkje sagt at vi skal vidareføra utan endringar det som har vore vellykka, for dei såg òg at ein trong endringar. Dersom ei eventuell ny regjering ynskjer å gå tilbake til den gamle avtalen, vil ho gjera det mot bransjens ønske.

Så til innkjøpsordninga for sakprosa, som det vart sagt at vi stemde mot. Frå Regjeringas side er det viktig at vi har midlar, når vi stemmer for noko i stortingssalen. Eg har merka meg at Trond Giske har fått dette som ei kampsak etter at han kom i opposisjon. Då han sat i regjering, kom det ikkje forslag frå regjeringa om at ein skulle innføra innkjøpsordning for sakprosa. Dei som har kjempa for saka, har kjempa for ho i mange år, men det var altså denne regjeringa som kom med forslaget. Det er eg glad for. Det er eit resultat av hardt arbeid.

Så er det fleire som tek fram Sverige som eit eksempel, både i forhold til pris og i forhold til bokhandlar. Dette kan vi. Det er difor vi ikkje har gått inn for den same avtalen som dei har i Sverige. Vi har gått inn for ein offensiv avtale med mange offentlege tiltak for at vi skal ha ein litteraturbransje, ein bokbransje, som framleis skal gi oss levande litteratur rundt omkring i heile landet. Difor har vi ikkje teke opp Sveriges hanske.

Så vart det sagt frå Senterpartiet at vi har gått bort frå fastpris. Nei, vi har ikkje det. Vi har sagt ja til fastpris. Vi har fastpris i ein periode, og så kan ein diskutera kor lenge han skal vara. Bransjen bad om 1. mai. Eg veit at forfattarane vil ha han lenger, men då ein samla bransje kom til oss, bad dei om 1. mai. Det har vi gitt dei.

Så til nynorsk litteratur. Der har vi òg ei ordning med direkte støtte til Samlaget. Det er ei støtte som denne regjeringa har auka, for vi såg at Samlaget trong betre økonomi for å kunna sørgja for at vi har god litteratur òg på nynorsk.

Eg må seia at eg er veldig glad for det som vi no ser skjer rundt omkring i bokhandlane og på litteraturfeltet. Det er stor entusiasme etter at vi var ferdige med arbeidet og fekk fram ein avtale. Eg håper inderleg at ei eventuell ny regjering ikkje riv ned det som vi no har lagt til rette for for at vi framleis skal ha ein flott situasjon for litteratur i landet vårt.

Presidenten: Da er vi ferdig med behandlingen av sak nr. 1.

S a k n r . 2

Forslag fra stortingsrepresentant Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 71):

«Stortinget ber Regjeringen opprettholde Likestillingssettret og opprette et Kompetansesenter for etnisk likestilling, med tilstrekkelige ressurser til å dekke oppgavene og knytte til seg kompetanse.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2261)

S a k n r . 3

Forslag fra stortingsrepresentant Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 71):

«Stortinget ber Regjeringen opprettholde den lovfestede pådriverrollen for Likestillingssettret, og fremme forslag om en tilsvarende lovfestet pådriverrolle for et Kompetansesenter for etnisk likestilling.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2261)

S a k n r . 4

Forslag fra stortingsrepresentant May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 71):

«Stortinget ber Regjeringen endre lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda slik at det er Stortinget som oppnevner Likestillings- og diskrimineringsombudet for 4 år om gangen.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2261)

S a k n r . 5

Forslag fra stortingsrepresentant Trond Giske på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 70):

«Stortinget ber Regjeringen inkorporere FNs kvinnekonvensjon i menneskerettsloven.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2261)

S a k n r . 6

Forslag fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005 (jf. Innst. O. nr. 70):

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake på egnet måte etter behandlingen av den varslede stortingsmelding om Makt- og demokratiutredningen med vurdering av en eventuell inkorporering av FNs kvinnekonvensjon i menneskerettsloven.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Da er Stortinget rede til å gå til votering I sak nr. 1 foreligger det ikke noe voteringstema.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Det votes over forslag fra stortingsrepresentant Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005:

«Stortinget ber Regjeringen opprettholde Likestillingssettret og opprette et Kompetansesenter for etnisk likestilling, med tilstrekkelige ressurser til å dekke oppgavene og knytte til seg kompetanse.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 53 mot 42 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 11.03.42)

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Det votes over forslag fra stortingsrepresentant Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005:

«Stortinget ber Regjeringen opprettholde den lovfestede pådriverrollen for Likestillingssettret, og fremme forslag om en tilsvarende lovfestet pådriverrolle for et Kompetansesenter for etnisk likestilling.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 54 mot 41 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 11.04.07)

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Det votes over forslag fra stortingsrepresentant May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005:

«Stortinget ber Regjeringen endre lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda slik at det er Stortinget som oppnevner Likestillings- og diskrimineringsombudet for 4 år om gangen.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 81 mot 15 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 11.04.31)

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Det votes over forslag fra stortingsrepresentant Trond Giske på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005:

«Stortinget ber Regjeringen inkorporere FNs kvinnekonvensjon i menneskerettsloven.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 54 mot 42 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 11.04.54)

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Det votes over forslag fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti oversendt fra Odelstingets møte 25. april 2005:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake på egnet måte etter behandlingen av den varslede stortingsmelding om Makt- og demokratiutredningen med vurdering av en eventuell inkorporering av FNs kvinnekonvensjon i menneskerettsloven.»*

Presidenten antar at Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet nå vil støtte dette forslaget subsidiært.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre og Kristelig Folkeparti bifaltes med 79 mot 16 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 11.05.25)

S a k n r . 7

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

---

* Endring av ordlyden vedtatt i Stortingets møte 18. mai, se side 2263

Møtet hevet kl. 11.06.
